SECCIÓ HISTÒRICA

Cartoral de la Catedral d'Urgell

Per acord d'aquesta secció fou comanada a Mossèn Pere Pujol y Tubau, prevere, la missió de fer un extracte o anàlisi de tots els documents continguts en els dos volums del interessantíssim *Liber dotaliarum* de la Seu d'Urgell, previa autorisació del Capítol. Dit senyor ha portada a terme ab tota cura y diligencia la esmentada comanda y obra ja en poder del Institut aquest extracte copiós que constitueix un excelent instrument de treball pera l'historia catalana, havent estat colocats els documents per rigurós ordre cronològich.

Conferencies de Metodologia Històrica

A les darreríes de 1911 el P. Zacarías García Villada, S. J., comissionat per l'Academia de Viena pera estudiar els còdex dels nostres Arxius y Biblioteques, ha donat en el «Foment de Cultura», a Barcelona, unes notables conferencies que formen un curs de Metodología Històrica, examinant l'estat actual de la tècnica històrica a Espanya y lo que avuy s'exigeix dels historiaires; el concepte de les tres classes d'historia, la narrativa, la pragmàtica y la genètica y els elements de la darrera; les condicions del seminari o laboratori històrich y la manera de treballar. Entrà després en la Heurística, tractant de les fonts històriques y de l'elecció del tema; de les biblioteques espanyoles desde l'època visigòtica y de les escoles eclesiàstiques; del amor constant dels nostres sobirans als llibres y de la organisació de les llibreríes mitjevals; dels investigadors nacionals y extrangers y de la paleografía y demés ciencies auxiliars de l'Historia, així com dels estudis publicats sobre la cancellería dels Comtes de Barcelona, reys d'Aragó. S'ocupà encare de la crítica externa y interna per averiguar l'autenticitat de les fonts y son valor intrínsech; y finalment, de la interpretació dels elements que han condicionat les fonts y la conexió del material històrich. El P. Villada ha publicat en un volum la materia d'aquestes substancioses lliçons.

Publicacions interessants pera la nostra historia

En el bieni que ·ns ocupa aquí, de 1911-12, devem mencionar en preferent lloch entre la producció històrica catalana *La Paheria de Lérida, organización municipal*, per Rafel Gras, y els dos primers volums de *El Obispado de Elna*, per Francesch Montsalvatje y Fossas. De l'obra del senyor Gras ne fem especial recensió y ·l mateix efectuarem ab la del senyor Montsalvatje quan haurà estat completada ab el tercer volum. Una curiosa monografia històrica y descriptiva de Montblanch, Espluga de Francolí, Poblet, Vimbodí y demés poblacions d'aquella encontrada, abundanthi les noves inèdites y les notes bibliogràfiques, ha publicat Antoni Palau y Dulcet ab el títol de *La Conca de Barberá* (Barcelona 1912). Don Frederich Rahola ens ha donat dos molt interessants treballs, *Del comers antich y modern de Tarragona*, extret de «L'Ilustració Catalana» (Barcelona, 1911) y *Los antiguos banqueros de Cataluña y la Taula de cambi, banco municipal de Barcelona*, conferencia feta en la inauguració del hostatge de l'Associació de Banquers (Barcelona, 1912). Es també digne d'especial menció l'acord del Excm. Ajuntament de Barcelona, près a proposta del infadigable historiògraf senyor Carreras Candi, de la publicació del famós manuscrit del arxiu municipal *Rúbriques de Bruniquer, ceremonial dels Magnífichs Consellers y Regiment de la Ciutat de Barcelona*, havent ja sortit en 1912 el primer volum ab una substanciosa introducció escrita per el citat regidor.

Continuant nostra Corporació Municipal son constant afany de contribuir al progrés dels estudis històrichs catalans ha publicat encare durant el bieni que examinem els volums XIII y XIV del *Manual de novells ardits vulgarment apellat Dietari del Antich Consell Barceloní*, que comprèn els fets desde 1641 fins a 1644.

La Reyal Academia de la Historia continúa també sa important y lloable empresa, publicant els volums XV y XVI de *Cortes de los antiguos Reynos de Aragón y de Valencia y Principado de*